

"EDINOST"
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torekih, četrtekih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— " " " 4.50
za pol leta . . . 5.— " " " 7.50
za vsa leta . . . 12.— " " " 18.—
Naročnice je plačevati naprej na naročbe
brez priložne naročilnice se sprava ne
ozira.

Posamične številke se dobivajo v pre-
dajalnicih tobaka v Trstu po 2 avt.
izven Trsta po 4 avt.

EDINOST

Oglas se računa po tarifi v petih; na
naslove s debelimi črkami se plačajo
prestop, kolikor obsega navadnih vseh
Poslana, očitnice in javne zavale, do-
maši oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 18. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravitelj ulica Molino plo-
colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odprta reklama
cije se prosto pošiljajo.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorske.

"V edinosti je moč".

Korak na — desno?

Novo ministerstvo je sestavljeno. Imena novih
ministrov prinašamo na drugem mestu.

Vprašanje, ki sili iz peresa ne le nam, am-
pak vsemu svetu, je: ali pride z novimi osebami
tudi nov program? Kajti to je menda izključeno,
da bi politični toli markantna oseba, ki je že tudi
pokazala energično lastno voljo in je po svoji e-
nergiji ogorčila svojedobno ves narod češki; oseba,
ki je preglasila obsedno stanje v Pragi, da si jej
to ni moglo biti lahko kakor pripadniku one sku-
pine, ki je sedaj v najtesnejem zavezništvu z za-
stopniki naroda češkega, ki je torej morala vedeti,
da zasaja nož v svoje lastno meso: da bi se torej
taka oseba zadovoljila tavanjem po puščavah
Gautscheve breznačnosti in brezprogramstva.

Povdarili smo že v današnjem zjutranjem iz-
danku svoje prepričanje, da je odstop Gautschev
in nastop Thunov prišel nenadejano in presene-
tljivo le za širšo javnost, da pa ni dvomiti, da se
je ta prehod pripravljaval že več časa in da je bil
odstop Gautschev gotova stvar že tedaj, ko je bilo
uverjenje še splošno, da v tem jubilejnem letu
ne pride do ministerske krize. Da se je stvar
pripravljala več časa, in da je bilo že vse dogo-
ovorjeno pred razglasitvijo demisije Gautscheve,
priča posebnost dejstva, da je demisiji za petami
in brez vseh težav sledila takoj sestava novega mini-
sterstva.

Čim pa je tako, moramo smatrati za gotovo,
da grof Thun ni le rešitelj iz hipne zadrege in za-
mašilo nastali vrzeli, ampak da se je dobro pri-
pravil za svojo misljo, da je dobro premislil vse
in da ima že v žepu koncept svojemu — programu!

Druge vprašanje je sedaj: kakav je ta pro-
gram? Ali je tudi grof Thun vsprejel kakor glavno
točko v svoj program: ohranjenje starega centra-
lističkega in ponemčevalnega sistema? Ali pa bode
krenil na nova pota, pota pomirjenja, pota pamet-
nega poštovanja narodnostnih odnošajev?

PODLISTEK.

Prednja straža.

ROMAN.

Poljski spisatelj Boleslav Prus. Poslovenil Podravske.

Odšel sem, je nadaljeval Polž, od okna ter
postal za nekaj časa poleg kuhinje. Tu sem dal
grozno kolobacijo; ogenj je plapolal kakor v ko-
vačnici in maslo je cvrčalo. Nakrat sem zagledal,
kako je pridvil iz kuhinje Ignacij Kempar, ki
služi v grajski kuhinji za kuharskega učenca. Bil je tako
okrvavljen, kakor bi ga kdesi s sekuro oplazil. Za-
kričal sem nanj: „Ignacij! Za Boga, kdo te je tako
močno ranil?“ — „Ta kri ni moja“, je odvrnil,
„le kuhar me je oplazil z zaklano rano in me s
tem pomazal s krvjo“. „Hvala Bogu, da to ni
tvoja kri“, sem mu rekel, „za te pa mi povej, kje
dobim grajsčaka?“ A on mi je odvrnil: „Počakajte
tukaj, kajti pripeljali so arnjaka, katerega grajsčak
gotovo pride ogledat.“

Ignacij je zdirjal k vodnjaku, jaz pa sem
čakal in čakal, da sem že strpnil povsem. Toda
čakal sem...

„No in si videl grajsčaka?“ mu je segla žena
v besedo nestrpljivo.

„Seveda sem ga videl.“

„Ter govoril žnjim?“

„Kajpada.“

V prvi hip nas je nekoliko esupnilo dejstvo,
da je v ministerstvo ustopil tudi zaupnik nemškega
liberalnega veleposestnika, g. Baernreither. No, da-
našnje današnje vesti tolmačijo stvar tako, da je
grof Thun hotel sestaviti ministerstvo koncentracije,
da hoče združiti vse patrijotične življe proti nem-
škemu radikalizmu. Imenovanje Baernreitherja naj
bi bilo v jamstvo liberalnemu veleposestniku, o ka-
terem poslednjem se govori, da se pridruži večini:
da se ne izvrši nikak napad na ustavo.

Važno protitežje temu imenovanju je imeno-
vanje Čeha Kaizla finančnim ministrom. Na tem ni
niti dvomiti, da Kaizl ni ustopil popred, nego je
privolila v to njegova stranka. Dejstvo pa, da je
stranka Mladočehov privolila, da kdo njenih ustopi
v ministerstvo Thunovo, predpostavlja vsakako, da
so se pejasnili zmešani računi med Čehi in gro-
fom Thunom.

Dejstvo terej, da se je sedaj zgodilo prvokrat,
da je člen mladočehske stranke postal članom av-
strijskega ministerstva, dalo bi se tolmačiti, da z
grofom Thunom prihaja nova doba in da so uvi-
deli tudi v najvišjih krogih, da program nasilne
germanizacije v Avstriji je postal nezmišeln sedaj,
ob vzbuditvi se narodni zavesti vseh plemen.

Nekako v tem zmislu piše tudi „Slovenec“,
da je imenovanje Thunovo zadnji opomin nemški
obstrukciji; da je prišel zadnji trenotek, ko moreje
Nemci še popraviti, kar so zagrešili, ako hočejo re-
šiti svoje lastno dete, decembersko ustavo. Usode-
pni trenotki da se bližajo, ko se utegne zapri-
četi borba za ohranitev ali pogin ustave od leta
1867. Nastop grofa Thuna da znači
korak na desno. Glavni kader prihodnje ve-
čine da je gotovo desnica.

Druga dunajska poročila pravijo, da so nem-
ške stranke kosternirane, ker so privolili liberalni
veleposestniki, da jeden njihovih ustopi v to mini-
sterstvo. Iz tega sklepajo, da se ta skupina loči
od obstrukcijskih strank. Ali se je res posrežilo
grofu Thunu, da je zvernejše elemente med

Nemci pridobil za ukupno patrijotičsko delo? Ako
bi bilo tako, v tem slučaju je zadal res krvavo
rano obstrukcijskim strankam in tista nemška „Ge-
meinbürgschaft“ je postala legenda. Toda povda-
riti treba še enkrat ta „ako“.

Grofa Thuna bode videli skoro na delu in
ne bode nam čakati posebno dolgo, da se uverimo,
da-li je res prinesel seboj novo dobo, da-li je on
res tista politična toli izrazita oseba, da-li
njegov nastop res znači korak na desno, korak do
pravice: abdikacijo nemškega nasilja. Počakajmo
terej, da nam v bližnjem času prično govoriti
dejstva!

Ali naj pride take ali tako: mi pozdrav-
ljamo veliko radostjo nastop grofa
Thuna. Ne morda zato, ker smo uverjeni, da je
žnjim prišla že naša doba. Taki optimisti nismo.
Morda bode trebalo še velikih borb, morda bode
trebalo še par naslednikov grofu Thunu, predno
pride zares druga doba. Ali veselimo se, da je
take temeljite pogorel v pavolo poviti germaniza-
tor Gautsch, o katerem ne moremo dvomiti, da
bi bil iz srca rad zasnoval dobo renesanse nem-
škega gospodstva, ko bi bil le — mogel! Ali ni
šlo, ni mogel. In v dejstvu, da baronu Gautschu
sledi češki velikaš Thun, je znamenje, da predira
prepričanje, da to ne pejde nikdar več! Zato se
veselimo nastopa Thunovega. Ta nastop ne znači
še naše dobe, ali znači nadaljnjo etape v zdravi-
nem procesu, ki naj povrne Avstrijo
sebi in nje naredom!!

Deželni zbor istrski.

XIV. seja dne 23. februarja 1898.

(Dolge.)

Posl. dr. Laginja je nadaljeval o želez-
nici Trst-Poreč-Kanfanar:

To bi bila jedna težava in še ne pejasnjena
stvar za naš položaj. A je še drugih veliko večih

reko goveré: „Ne bojite se, nič se jej ne zgodi!“
Vsake noč je je skrivoma zanesel h kravjemu vi-
menu in po dnevu se ni niti lečil od nje.

„Čemu se ti, Matija, veliko razgovarjaš s tem
bednim detetom?“ dejala mu je večkrat Polževa.
„Ke bi še take prijazne govoril žnjo, ke bi jej
celó čital iz knjige, ne ume te, ker je strašansko
bedasto. Svoj zivi dan še nisem videla takega
tepca...“

„Toda, toda!...“ je odgovoril blapec. „Ono
ima svoj razum, samo govoriti ne more. Toda, ko
bi jalo jedenkrat govoriti, prekosi s svojo pametjo
še najstarejšega človeka.“

In naj si je vozil gnej na polje, ali mlatil,
ali vejal, ali krpal obleko, vsikdar je bila najdenka
pri njem. Pripevedoval jej je o svojem delu, hranil
jo z mlekom iz male stekleničice, ali jo zibal, pre-
pevaje s hrupavim glasem:

„Šla je sirota po vasi,
Napadli so jo zli psi...“

Danes jo je odpeljal s seboj v gozd. Ovil je
okrog nje ostanek starega kožuha, potem plahto
ter je privezal med prednje klanice na saneh in tako
sta potovala bodisi navkreber, bodisi navzdol, kajti
okolica je bila grbasta. Nakrat pa sta despela na
ravan, obsejano po selcu, čegar poševni žarki,
odbijajoči se od zmrzlega snega, so ju močno zba-
dali v oči.

(Pride še).

in težih stvareh, ki so neugodne nam, zastopnikom naroda, in ki se nam prikazujejo kakor nekako strašilo.

To bi bil n. pr. pogoj, katerega je stavila c. k. vlada, da mora jamčiti deželna istraka, da trošek železnice Trst-Poreč ne bode znašal nad 5.700.000 gld., in da za vsa ona svota, za katere bi znašal trošek nad 5.700.000 gld., mora vzeti dežela istraka na se dolžnost, da jo pokrije. Na to se nas tolaži od strani deželnega odbora istrskega, da to ni nič, ker da dobimo protijamstvo od one firme ali podjetja, ki bode gradilo železnico. Ali mi od manjšine smo prepričani, da tako protijamstvo ali protigarancija ne bi znašila prav ničesar. Evo vam vzroka, zakaj da smo mi takega menenja. Vlada je že sama odobrila proračun in načrt železnice, po katerima bode železnica Trst-Poreč stala 5.700.000 gld. Gospoda! Niti Antonelli in Dreossi — ah kakor se imenujeta — niti katera si bodi druga firma, vam ne bode hotela zidati železnice za manje nego toliko, ako bo vedela, da je priznala že vlada sama, da bode tolike stalo to delo.

Torej jaz smatram, in vsakdo bode smatral tako, da ta železnica se ne bode zidala za manje nego 5.700.000 gld. Sedaj pa vas vprašam, kdo poplača dodatna dela, ali kakor se pravi po italijanski: „lavori adizionali“?

Vi veste dobro, ako se zida kaka mala cesta za trošek desetih, dvajsetih tiseč, ako zida občina šolo ali svojo občinsko hišo ali kaj drugega za trošek 20, 30.000 gld., da vsikdar pridejo še dodatna dela, katerih ni možno natančno predvideti v nobenem načrtu in v nobenem troškovniku. In veste tudi, da treba računati za taka dodatna dela po 10, 15 in včasih tudi po več od sto od proračunanih stroškov.

To bi nam mogli potrditi gospodje iz mesta puljskega, ako bi pokazali račune o zidanju nove bolnišnice. Ako na 5.700.000 gold. računamo le 10% za dodatna dela, potem bi dežela po jamstvu, ki je je dala državi, vzela na se daljnji trošek od 570.000 gld., kajti to je 10% od 5.700.000. Ako k tej svoti priložimo onih 700.000 gld., na katere je že navezana dežela nepreklicno, potem bi znašal skupni trošek provincije 1.200.000 gld. A to še ni vse. Dežela mora sezidati tudi cesto iz Poreča v Kanfanar, in to tako cesto, kakršno bo zahtevala vlada, da jo bode mogla porabiti — vsaj po velikem delu — za železnico.

Za to cesto vlada ni obljubila ničesar. Gosp. predsednik deželnega zbora računa, da bode stala le 50.000 gld., ali gospoda, kdor pozna pet, kakor bi morala iti cesta iz Poreča na Vrsar preko Lima, ta bode priznaval z menej, da nas bode ta cesta stala najmanj 200.000 gld. In jaz mislim, da sem še malo rekel. Tako, gospoda, se bližamo mi temu, da se pokrajina zaveže, ali kakor se te pravi po nemški, „angazira“ po priliki za 1.470.000 gld. Adicionalna dela, določena z 10%, se minimalna stvar. Ista znašajo brez dvoma več nego 10% in te zato, ker ni samo naša želja, ampak zahtevale so tudi občine, in obljubili so deželni odbor in vsi činitelji, ki sodelujejo na tej gradnji, da se ugodni željam vseh občin, ki so stavile kake zahteve, bodisi gledé umeščenja železniških postaj, bodisi gledé česa drugega; a to vse bode spadalo v adicijalna dela, in to podraži nelizmerno trošek te železnice.

Evo vam drugi vzrok, zakaj mi težkega srca govorimo danes o tej stvari, ker vidimo, da je stvar po 4 letih zadobila povsem drugo lice, nego je je imela takrat, ko smo vsi kakor eden glasovali za prispevek dežele v znesku 700.000 gold. za gradnjo te železnice. Mi smo bili prepričani, da je ta 5.700.000 gld. trošek za progo Poreč-Kanfanar, med tem ko vidimo sedaj, da je ta ogromna svota izračunana samo za trošek gradnje železnice Trst-Poreč in da za progo Poreč-Kanfanar treba dovoliti poseben trošek.

(Pride še.)

Gozdne zadruge v sodnem okraju podgrajskem.

(Zvršetak.)

Bile je januarja 1895. ko je zapadel veliki sneg, meter visok. Imenovani zaupni mož in njegovi pomagači se niso prestrašili niti tega, nege zahajali se dan za dnem tudi v najoddaljene in najzapuščene

vasi ter tam ljudi napijali, nagovarjali in podkupovali, da bi zadruge konstituirali po vladnih pravilih. Mi smo te, kolikor je bilo mogoče zaprečili, ker ne samo da smo bili prepričani — (nemir) — da bi to bilo pogubno za zadruge, nego smo tudi dobro vedeli, da se vladni zaupni mož tolike trudi edino zaradi tega, ker računa . . . (razbijanje po vratih) . . . da s pomočjo zadrug zmaga o občinskih volitvah v I. in II. razredu . . . (silno razbijanje in kričanje. Predsednik pozivlje geornika, naj konča govoriti) . . . Jaz bodem govoril, dokler bodem hotel. Vi nimate pravice vzeti mi besedo, dokler se držim stvari. (Predsednik kriči in za njim drugi v zbornici in izven nje, kjer se tudi razbija po vratih. Prepričani med poslanci večine in manjšine. Predsednik rabi proti posl. dru. Dinku Trinajstiću izraz: „impertinente“. Ta mu je odvrnil: Impertinencia je na Vaši strani) . . . Jaz bom govoril . . . (nemir se ponavlja in predsednik opominja geornika, naj se drži predmeta, ker mu sicer odvzame besedo) . . . Držim se predmeta. Govorim samo o zadrugah. Razlagal sem, kako so nastale, kako se postepa z njimi, a to se pravi da govorim o predmetu. — Mi smo se takrat uprli proti temu, da bi občinsko upraviteljstvo, katere je po volji c. k. vlade . . . (zopet nemir in razbijanje) . . . Poučevali smo narod, da so vladna pravila pogubna in priporočali mu, naj se zadruge konstituirajo po pravilih, ki bolj odgovarjajo prvotnosti. In zato, ker smo tako poučevali, tožarilo nas je obč. upraviteljstvo pri okr. glavarstvu, da agitujemo proti vladi, da spodbujamo njen ugled. Posebno se je pri tem hvalevredno trudila naša duhovščina, ki spleh deluje v korist naroda, posebno pa v takih vprašanjih, kakor je to, katera niso toliko političnega, ampak popolnem gospodarskega značaja. A c. k. okrajno glavarstvo se je v svoji predrznosti spozabilo tako, da je kar naravnost zahtevalo od škofijskega ordinarijata v Trstu, da premesti dva duhovnika!

Mi smo tako varovali samostojnost in neodvisnost zadrug, katere se se radovoljno podvrgele nadziranju občine. Prijavljali smo taka konstituiranja okrajnemu glavarstvu, katero je zopet hotelo pravico za se. potrjevati ali ne potrjevati jih. Zaključek vsega tega nasilja pa je bil, da je okrajno glavarstvo pripoznalo, da so pravilno konstituirane vse one zadruge, pri katerih smo mi sodelovali, od onih pa, kjer so delevali vladni agentje, niti ena ne.

Te konstituirane zadruge so zadobile v raznih obzirih poseben pomen. Kajti one imajo po raznih zakonih tudi svoje pravice. Tako n. p. v okr. cestnem odboru, v katerega ima vstopiti brez volitve najvišji davkoplačevalec . . . (nemir in ropot) . . . Vlada je dobro vedela, da je to Žejanska zadruga a vender je izdala detični dekret. Župan Žejanske zadruga moral se je pritožiti proti temu in take je se zatezalo s konstituiranjem okrajnega cestnega odbora (Posl. Spinčić: vse leto) več kakor leto dni. Po vsej Istri konstituirali so se vsi cestni odbori že davno, Podgrajski kemaj te dni, ko se je naposled vender priznala pravica Žejanske zadruga. Vse to delalo se je samo zaradi tega, da bi bila v cestnem odboru večina vladnih pristašev, kateri bi zastopali načela deželnega odbora.

Zdaj po tolikem boju vzeti bi se hotelo našim zadrugam tudi pravico volitve v velikem posestvu. Vpisale so se v volilno listo vsled njihove reklamacije. Ni se pa zadovoljilo zahtevi, da bi se lista razglasila tudi v hrvatskem ali slovenskem jeziku.

Da vpis teh naših zadrug v volilno listo velikega posestva preseneti italijansko stranko, o tem smo bili prepričani. Vsaj se v današnjem poročilu politično-ekonomičnega odseka tudi povdarja, da mora ostati velike posestvo izključljivo italijansko. A mi smo dokazali, da imamo svojih glasov tudi tu. Te zadruge ostaneje vaši stranki, vladi in deželnemu odboru v želodcu. Kajti dobe vedno večji pomen in bode treba s časom računati z našimi glasi tudi v velikem posestvu. Za zdaj je dokazano, da nemate, kakor drugod ne, kompaktne večine niti v velikem posestvu!

Naše zadruge imajo iste pravice, kakor druge korporacije, katere se vpišejo kakor tvrduke v volilno listo in jih zastopa njih predsednik ali kdor je sploh zato opravičen. Prepričan sem torej, da je bil vpis teh zadrug v listo velikega posestva popolnem pravilen in zato stavim sledeči:

predlog:

Preko predloga politično-ekonomičnega odbora preide se na dnevni red

Visoka c. k. vlada se pozivlje, naj v bodoče razglašajo listo volilcev velikega posestva tudi v hrvatskem, ednosno v slovenskem jeziku.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 8. marca 1898.

Ministerstvo Thunovo je sestavljeno takole: grof Thun-Hohenstein predsedstvo in notranje stvari; F. M. L. grof Zeno pl. Welsersheimb za deželno brambo; d. Henrik pl. Wittek za železnice; dr. Ignacij pl. Ruber za pravosodje; Artur grof Bylandt-Rheidt za nauk in bogočastje; Mihael baron Kast za poljedelstvo; dr. Josip Kaizl za finance; dr. Josip Barnreiter za trgovino; dr. Adam vitez pl. Jedrzejowicz minister-rojak za Galicijo.

Welsersheimb, Wittek in Ruber so bili člani tudi odstopajočega ministerstva za iste stroke, le grof Bylandt-Rheidt je zamenjal poljedelstvo z naukom.

Ti trije so uradniki in jim ne vemo političnega menenja. Ostali so vzeti iz strank.

Ministerski predsednik grof Thun je člen konservativnega plemstva češkega; Mihael baron Kast je bil deželni glavar v Gorenji Avstriji in je člen nemške katoliške ljudske stranke; finančni minister dr. Kaizl je Mladoček; dr. Josip Barnreither je član liberalnega veleposestva nemškega in Jedrzejowicz je Poljak.

Ministerski predsednik grof Thun se je porodil 2. decembra 1847. l. v Frankobrodu, kjer je bil njegov oče prezidijalni poslanik. Po izvršenih pravešlovskih študijah se je posvetil vojaškemu stanu, a l. 1877. je izstopil kakor dragonski nadporočnik in leta 1879. je bil voljen v državni zbor in kmalu tudi v češki deželni zbor. V obeh zbornicah je zastopal državopravno stališče fevdalnega plemstva in Čehov. Dne 5. oktobra 1888 je v senzacionalnem govoru proti prevladi nemstva dejal v deželnem zboru: „Naj bi maziljenje in kronanje s krono sv. Vavilava utrdilo vezi, ki vežejo ljubljene vladarja z zvestim narodom Čehovi!“ L. 1889. je bil grof Thun imenovan češkim namestnikom. Čehi so ga navdušeno pozdravili. Toda ljubezen ni trajala dolgo. Ko so se l. 1890. Mladočehi z vso odločnostjo ustavili punktacijam, katere je branil grof Thun v deželnem zboru, nastal je mej Mladočehi in Thunom ljut boj. Radi „omladinskih“ pojavov je bilo leta 1893. proglašeno v Pragi izjemno stanje, in odtlej so mu stali Čehi vedno sovražno nasproti. Vendar je ostal Thun tudi mej koalicijskim ministerstvom, ali z nastopom grofa Badenija je bilo stališče Thunovo docela omajano, in l. 1896. je odstopil. Po padcu grofa Badenja se je takoj govorilo, da mu bode naslednik grof Thun, ki se je mej tem Čehom zopet nekoliko približal, a imenovan je bil Gautsch. Po preteku 8 dneh, odkar je bila sprejeta v češkem dež. zboru državnozbornska adresa, pa je zasedel ministerskega predsednika stol grof Thun, nekdanji „Krönungs-Statthalter“.

Dr. Josip Kaizl je profesor na praškem vseučilišču. Rojen je bil leta 1854. Leta 1893. je bil imenovan izrednim profesorjem na politehniko v Pragi. Kaizl je tudi izborni pisatelj. Ob zadnjih državnozbornskih volitvah je bil voljen zopet državnozbornskim poslancem. Kaizl je bil vselej odličnjak v mladočehskem klubu. Posebno se odlikuje v poznanju finančnih in ekonomičnih pravnih.

Dr. vitez Adam Jedrzejowicz je člen veleposestva poljskega. Rojen je bil leta 1847. Kakor državni poslanec je pripadal poljskemu klubu. V tem klubu je bil podpredsednik.

Vesti o novem ministerstvu Danes imamo pred sabo množico vesti, ki ugibljejo deloma o razmerju, kakor se isto utegne razviti med vlado Thunovo in raznimi strankami, na drugi strani pa o namenih vlade za bodočnost.

Precej geteva stvar je, da bode nemška opozicija nadaljevala taktiko obstrukcije. Veliko vprašanje pa je, da-li tudi tolikim vspehom, kakor se je to godilo za časa Badenija? To vprašanje je jake opravičene iz dvojnega razloga. V prvo bode opozicija — po vatopu liberalca Barnreitherja v ministerstvo — številne šibkeja in vrhu tega jej bode nedostajalo velike moralne zaslonbe, ki se jo imeli v zavezništvu z liberalnimi veleposestniki; v drugo pa bode novi ministerski predsednik — v kolikor je poznan iz njegove minulosti — nekoliko trša kost, nego je bil grof Baden.

Kar se dostaja skupin dosedanje večine, more Thun računati, da mu iste ne bodo delale ovir,

dokler se ne uverijo, da hoče vladati proti načelom, izraženim v adresi večine. In ker se ta večina proglašava ravnokar popolnoma solidarno, se bode grof Thun — kakor konservativci in previden mož — čuval, da ne pride do spora. Važno je, da so se Čehi nekoliko sprijaznili zopet z osebo Thunovo; a vsa desnica se menda ni več toliko upirala temu, da se zmerni del v liberalnem veleposestvu prikloni k večini. Ta dvojni preobrat v mišljenju prihaja na korist grofu Thunu in tako more isti vsaj za prvi dve glavni akciji — za zopetno uvedbo normalnih odnosov v parlamentu in za obnovljenje pogodbe z Ogersko — računati na podporo na stopnih skupin: Poljakov, Čehov, Jugoslovanov, nemške katoliške ljudske stranke, konservativnega in liberalnega plemstva.

Grof Thun da hoče poskusiti vse možne, da bode mogel vladati parlamentarno. Ako pa se mu izjalove ti poskusi, razpustiti da hoče zbornice in takoj razpisati nove volitve. To pa da bode zadnji poskus za vladanje na podlagi dosedanje ustave. Potem da se obnovi le oktoberski diplom, ali pa pride — absolutizem.

Tudi glede visokošolcev da hoče grof Thun nekoliko ostreje napeti struno. Nikakor da ne misli nadaljevati tistega neurečnega sistema Gautschevega, ki je za vsakim korakom naprej storil dva koraka nazaj, ampak hoče pokazati svoje energije toliko proti dijakom kolikor tudi proti profesorjem, ako bi hoteli vzdržati agitacije v dijaških krogih.

Italijanski komuniké — kje si?! Rod hudomušnih ljudi, ali kakor jim pravijo drugače: zlobnih jezikov — ne izmrje menda nikdar. Naj bo le lep ali dež, naj so časi veseli ali žalostni, naj zmaga je liberalci ali klerikaleci, naj nemški dijaki zahajajo na predavanja — kar se pa dogaja sila redko, tako trdi vsaj zlobni jeziki — ali naj svojimi palicami pretepajo slovanske dijake, ali izživljajo mirne meščane: ob vsaki taki priliki je zlobnih jezikov, ki stavljajo najhudomušnejih vprašanj. Takov zlobni jezik nas je presenetil danes z vprašanjem:

„He, kdaj izdajo italijanski poslanci svoj komuniké, v katerem izjavijo svoje menenja o novem ministertvu?! In potem nas apostrofirajo ta zlobni jezik: Nikar si ne usojate snovati politike konjektur, dokler ne veste, kaj menita o grofu Thunu — gospod Mauroner in gospod Hortis!“

Ali ni zloben jezik to?! Sicer pa — ako prav pomislimo — ni toliko zamere temu zlobnemu jeziku. Mar se niso vrátili laški „komunikeji“ od lanske spomladi sem, kakor dež za solncem in solnce za dežjem?! Danes so napovedovali najresnejšim obrazom vojno vladi, jutri so nudili roko prijateljico istej vladi; danes so grozili, jutri so suplikirali; danes se metali ministerstva, jutri so podpirali svojimi močnimi rameni ista ministerstva. Svet se je bil privadil tem laškim „komunikejem“ in se je — smejal!! In ministri so se počutili dobro, kajti ploha laških komunikéjev ni nikakor škodila njihovemu zdravju. Dobro je bilo za vseh: v Trstu smo bili uverjeni, da se gosp. Hortis in družba res „veliki“ in na Dunaju so vedeli, da so ti gospodje, ki pošiljajo v svet svoje komunikeje, le „rado veliki“! V Trstu smo se divili svojim zastopnikom, na Dunaju se niso menili zanje. In zemlji ni škodilo to: vrtila se je dalje okolo svoje osi!!

Ne smemo se čuditi torej našemu zlemu jeziku, ako išče laškega komunikéja, iz katerega izve, da-li nosi gospod Hortis v svoji togi bojni meč ali oljki no cvetko mira. Za grofa Thuna namreč. Potolaži naj se: v tem in onem slučaju se bode zemlja vrtila dalje in grof Thun bode lahko stal v svojem ministerskem fotelju, ako ga ne bode motil nikdo drugi, nego italijanski komuniké in mnogobrojni nasledniki istega!

Vprašanje predsedništva zbornice. Imena, ki so se navajala dosedaj kakor kandidatje za predsedništvo zbornice, so bile le kombinacije ali pa pobožne želje. To vprašanje se reši najbrže v četrtek, v seji parlamentarne komisije. Desnica bode kandidovala najbrže nekdanjega finančnega ministra Bilinskega za predsednika zbornice.

Bulgarski knez pred avstrijskim cesarjem. Cesar Fran Josip je vsprejel včeraj popoldne v avdienco bulgarskega kneza, kateri se mu je prišel zahvaliti na sočutju v boleznih matere mu

Klementine. Gotovo je, da sta se pogovarjala vladarja tudi v sedanjem političnem stanju.

Pri knezu je bil tudi grof Goluchovsky, minister za avstrijske unauje stvari.

Različne vesti.

Nadvojvodinja Štefanija. Včeraj je bilo stanje visoke bolnice povsem zadovoljivo.

Imenovanje. Svetnikoma na c. kr. višem deželnem sodišču v Trstu sta imenovana g. I. baron Fluck, svetnik na c. kr. trgovinskem in pomorskem in g. Avgust Huber, svetnik na c. kr. deželnem sodišču v Trstu.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda so darovali mesto venca na rakev pokojne soproge gospoda inženirja Živica: družina Trudnova 10 kron, družina dr. Pertotova 20 kron in gosp. Ivan Mankoč 10 kron. Hvale njim, ki se na toli lep način proslavili spomin pokojnice!

Pogreb pokojne gospe Živic. Nemila smrt kosi zadnje mesece kakor brezmišlostno po tržaških družinah. Danes smo spremili k večnemu počitku blag. soprogo našega veleazlužnega rejaka, g. inženirja Živica. Sprevod je bil veličasten, mrtvaški voz II. reda je bil ves pokrit krasnimi vencii. Če tudi je blaga pokojnica kar nenadoma zbolela in prominula, tako, da je le malo njih vedelo o tej nesreči, smo vendar videli na sprevodu več narodnih prvakov in druge gospode. — Bog telazi žalostno rodbino, kajti pokojnica je bila vzor-mati in vzor-žen. Naj počiva v miru!

Občni zbor „Gospodarskega društva“ v Škedenju, uknjižene zadruge s neomejeno zavezo, ki je bil objavljen v „Edinosti“ dne 17. februarja v večernem izdanju — se je odložil na nedeljo dne 13. marca, ob isti uri v istem prostoru in istim dnevnim redom. Občni zbor se je odložil zato, ker dne 6. marca se ni sešlo zadostno število členov.

Nova pošta. C. k. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu nam javlja: Dne 16. sušca 1898 odpre se v Nabrežini (vas), političnega okraja sežanskega, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter bode ob enem služboval kakor nabiralnica poštno-branilniškega urada.

Zvezo bode imel s poštnim uradom na železniški postaji v Nabrežini dvakrat na dan po vožni pošti Devin Nabrežina (postaja) in razven tega še jedenkrat na dan po selu, ki bo hodil k vlakcu Trst-Dunaj 9.

Pošiljatve v Veliko Britanijo in Irsko. C. k. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu nam javlja: Od 1. sušca t. l. naprej moreje odposiljateljji zavojev (paketov), namenjenih v Veliko Britanijo in Irsko, zahtevati, da se te pošiljatve tam ekspresno dostavijo; istotako moreje odposiljateljji sami poravnati carinske pristojbine s pritisklinami vred, kakoršne se pobirajo v omenjenih deželah.

Počenši z gori navedenim dnem sprejemajo se v prometu v Veliko Britanijo in Irsko tudi zavoji, v katerih se nahajajo dežniki, palice, karte, obrisi in slični predmeti, a s tem pogojem, da ne preseže njih dolžina 1 metra in širina ali debelost 20 centimetrov.

Čegava sramota je to? Može, katere si izbira tržaški magistrat za svoje funkcionarje po okolici, slajejo daleč na okoli zboj svojih raznih, ne baš odličnih lastnosti. Naravno: od teh mož se ne zahteva drugega, nego slepa pakerščina. Nikdo ne misli na to, da bi takov funkcionar, kakoršen je kakov vaški načelnik v toli odlični mestni občini, kakoršna je gotovo tržaška, moral tudi kaj znati, da bi moral imeti kaj zmisla za upravne in sploh javne stvari, da bi moral imeti kaj umevanja vprašanj, ki so važna za javno blaginjo, in da bi moral imeti sledujoč tudi kaj — srca za ljudstvo, katerega keriasi naj bi branil in priporočal na občini v Trstu!

Ne, kaj tacega ne zahtevajo velmožeje v Trstu od vaških načelnikov po tržaški okolici. Ti gospodje celo ne bi hoteli taci mož, ki kaj znajo, ki kaj vedo, ki imajo svoja lastna menenja o stvareh, ki nise brez koristi za okolico; ampak v Trstu vprašujejo, izbirajoč svoje funkcionarje za okolico, le po jednem: ali ho zanesljiv agitator za laške stranke?! Družega se ne zahteva od magistratnega funkcionarja po okolici.

Ob takih okoliščinah ne more biti drugače, nego da odklanja tako čast, kder je samozaveden,

inteligenten in značajan mož; kder ima svoje misli, svoje nazore in svojo voljo in se mu ne vidi dostojno moža, da bi moral le služiti kakor slepo orodje. Zato vidimo, kako je prisiljen mestni magistrat, da izbira svoje organe v najnižih plasteh ljudstva po okolici, mesto da bi jih izbral v najviših, kar bi bilo jedine pravo, naravno in keristno.

Zato pa je velika večina magistratnih funkcionarjev takih, kakoršni so. Nespretni se tako, da ne morejo pogoditi ni najmanjšega spisa. V izgled, kako uradujejo capovile po okolici, poslal nam je prijatelj iz Doline „Vieh-Pass — Passaporto per bestiame“, ki ga je izdal vaški načelnik na Proseku, torej v selu, ki ima domače inteligence v obilici. Da je župan najborniške vasi kje drugje napisal takih bedastost, to bi ga prijel za uho gosp. okrajni glavar!

Da bodo videli cenjeni čitatelji, kako redujejo funkcionarji, zaupniki in — agitatorji slavne mestne občine tržaške, prinašamo tu neoliko posnetka iz rečenega petnega lista za živino. Tam je čitati v posameznih rubrikah:

Name und Wohnort des Viehführers;	un Vitello
Name e domicilio del Conduttore del bestiame:	
Gesammtzahl der Viehstücke	Colore Bianco
Numero complessivo dei capi del bestiame:	
Beschreibung des Viehes	mesi 7
Descrizione del bestiame:	Bunz Luviggi Nr. 3
Bestimmungsort	Prosecco 24/1
Luogo di destino:	

Za one, ki ne umejo niti laški, ni nemški, bodi pojašnjeno tu, da je razvidno iz teh podatkov: a) da se oni, ki je gonil živine s Proseka, imenuje — tele: b) da je število glav živine znašalo: belo barvo; c) da se popis živine glasi: 7 mesecev, Alojzij Bunc št. 3; d) da se je živina, za katero je načelnik na Proseku izdal list, gnala na — Prosek!!!

Tako torej se uraduje v območju one slavne občine tržaške, ki se baha n-prestano, da je nositeljica kulture in ki meče neprestano v oči siromašnim okoličanem, koliko tisočakov žrtvuje za šolstvo po okolici oziroma za izobraženje okoličanov.

Čegava sramota so taki uradni spisi? Mar onega, ki jih piše? Ne, siromak dela, kakor in kolikor zna. Ampak to je v sramoto onim, ki so ga imenovali, in v krčenje ugleda obli, katere zastopa tak funkcionar.

Zaustavljena preiskava. Dne 5. oktobra l. l. so našli v Barkovljah Franjo udovo Martelanc utopljeno v vodnjaku zraven njenega stanovanja. Ker je oblast sumila, da bi bili lahko drugi temu krivi, je zaprla hlapca utopljenke Petra Mraka, njenega sina Frana Martelanca in deklo Milič. Ker pa preiskave ni dokazala ničesar proti rečeni trojici izpustili so jih na svobodo.

Nesreča. 29letni kovač Anton Umek je udarjal včeraj v kovačnici po razbeljenem železu. Kovaček železa mu je priletel v tem v levo oko ter mu ranil isto.

Včeraj popoldne so povozili 22letnega Mihajla Komaca, ko je šel po ulici Stadion. Poškodovan se je na obrazu.

Zidarskemu učencu, 15letnemu Rudolfu Čej iz Škedenja, je padel včeraj popoldne kos lesa na glavo. Les ga je ranil lahke.

Vsi ti so dobili zdravniško pomoč na zdravniški postaji.

Zdravilo proti influenci. Vlij na košček sladkorja ali pa v žlico vode 3 do 5 kapljic katerega špirta ter použij to. Če ne zapaziš posledic, ponovi to zopet čez jedno uro in če še nič ne pomaga, stori isto v tretje. To zdravilo je izumil neki dominikanec v Italiji.

Sedaj, ko je veliko bolnih na influenci, se lahko hitro dozna, je-li kaj pridna to zdravilo proti influenci ali pa ne.

Nesreča na morju. V današnjem jutranjem izdanju smo poročali o nesreči na morju, in sicer kako je utonil 18letni Fran Tonzar. Do danes niso še našli truplo ponesrečenega in tudi ladijca ne, v kateri je bil isti se svojimi tremi tovariši.

Ugriznjen je bil večeraj 42letni tošak Ivan Fonda, ne morda od kakoga psa, ampak od svojega znanca, s katerim sta se sprla. Ta znanec mera imeti dobre zobe, kajti ugriznil je Fonda tako močno, da je moral Fonda teči na zdravniške postaje.

Nemški študentje v Italiji. Okoli sto nemških študentov je prišlo večeraj v Genovo v svrhe proučevanja. Italijanski študentje so jih vsprejeli navdušeno. Italijani so klicali „živela Nemčija“, Nemci pa „živela Italija“.

Ne dvomimo, da so se dobro počutili pri tem jedni in drugi, dvomimo pa, da bi ti evvivakliji kaj koristili — gladni Italiji.

Ubil lastno sestro. Dne 2. t. m. je sodišče v Mostaru obsodilo na smrt nekega Save Skore, ker je ubil lastno sestro Maro. Urok za to mu je bil, da se je njegova sestra, ki je bila, kakor on, grškoiztočne vere, omožila s katoličanom Filipom Blaževićem. Zadržal je jež najprej v trebuh in potem v prsa. Sestra je umrla presej na te.

Novi sodni pravilnik za grajanske stvari v uredu slovenskem predu.

(Dolge.)

V govor za einrede, einspruch, einwurf, einwendung, eccezione, ne vdomači se nikdar na Slovenskem. Mi smo dokazovali in tudi dokazali, deset let je temu nazaj, v „Ljubljanskem Zvonu“ in v „Slovenskem Pravniku“, da ni ta beseda prav nič drugega, nego Marko Pohlinska skovanka, se- stoječa iz predloga v (- ein) in samostavnika (go- vor (- rede)). V tem smislu nemoremo in nesmemo je uporabljati, ker je prepovedna beseda ugo- vor, ki znači v staroslovenščini in prav v vseh slovanskih narečjih übereinkommen, tractat, vertrag, o čemer se prav lahko prepri- čamo, ako pogledamo na pr. v divni roman: „Knez Serebrjany“ od gr. A. K. Tolstega, kder čitamo na strani 263.: „Dobro — a ty starij čort, pomni naš ugovor: koli ne budet mnie ušadi, poviešu teba kak sobaky“, na str. 318 pa: „Jaz odpustil tebe etu pervuju vinu, a byl ty, po ugo- voru našemu, posazen za novuju vinu“, ali v čl. 1020. „imovinskega zakonika“ za knjaževinu Crnu Goro, ki slove: „Razgovor je razgovor, a ugo- vor stranama zakon“. — Pelovica žiteljev v sodnem kotaru Podgrajskem se Hrvatje, namreč Čiči, druga polovica so pa Slovenci, namreč Br- kinje. Prvim bodi na istem sodišči pod Gradom in pred istim sodcem ugovor übereinkom- men, drugim pa einspruch? To ne gre, pa ne gre in tudi nikdar ne pojde. To isto je videl tudi g. Lj. dr. Filipič in pomislil, da le ta be- seda ugovor nemore biti kajkavcem tostran Sotle einspruch, kajkavcem onstran Sotle pa ver- trag, uporabil je za inrede, einspruch besedo prigovor, ki rabi v tem smislu Brkinem, No- trajncem, Brežanom, Dolencem, hrvaškim in oger- skim Slovincem, v hrvaškem in srbskem zakono- dajstvu, ki je rabila in še rabi v tem smislu v nekaterih naših vestnikih in ki je prešla tudi v istem smislu v merodajni M. Pletersnikov sloven- sko-nemški slovar. Fiat applicatio.

Med predlogom pri in do ni bistveno no- bene razlike, saj znači na pr. prihod prav isto, kar znači dohod in tako znači prisoditi, prav isto, kar znači dosoditi, namreč ein- antworten, aggiudicare. Ne pojмимо tore, kako je mogel nazvati g. slovenec revizijo dosodna pritožba. Ako je hotel izbrati za revizijo na- mesti latinske besede, kako našo, bilo mu je po- gledati v „Rusku pravdu“, ali „Litvinskij statut“ in tam bi bil naletel na besedo, reviziji povsem odgovarjajočo, namreč na besedo: „presoda“, ki je je uporabil za revizijo tudi odvetnik g. Lj. dr. Filipič.

Za sodišče ali sod (gericht) izvolil je g. slovenec znova starejšo skovanko sodnija. Ne pojde. „Čto bylo, ne budet vnov“, pravi nekde A. S. Púkin. Narod je to besedo uže zavrgel, ker ni bila za nj. Kakor je uže dal slovó besedam: copernija, umetnija, ohernija, po- rednija in enakim jezikovnim nestvorom, da slovó (na kolikor ga ni še dal) za vsele tudi be- sedi sodnija in vse uredovno in neurodovno galvanizovanje ne spravi je več na noge. Mi se še spominjamo, da je branil to besedo celó blagopo- kojni Matevž Cigale in da se je opiral v podkrep- ljenje svojih nazorov na hrvaško besedo satnija (ki pa ni nič drugega nego ruska beseda sot-

nja, das hundert); — ker je pa beseda sodnija nespretna skovanka s končnico nija, katere ne poznajo slovanska narečja, ker žive beseda sod prav krepko, v Brkinih, v hrvaških in ogerških Slovincih in v vseh slovanskih jezikih in ker je beseda sodišče udomačena uže po vsem slovau- skem svetu od Štirvana pri Devinu do Vladivostoka, pozabimo za vsele na sodnijo in uporabljajmo namesti nje občeslovansko slovo sod ali sodišče.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 8. Stanje nadvojvodinje cesaričine- udove Stefanije je trajno dobro. Po neči je spala trdno.

Dunaj 8. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarska ročna pisma odstopivšim ministrom. Posebno mi- lostno je ono ministerskemu predsedniku Gautschu. Isti je dobil briljante k Leopoldovemu redu. Na- dalje priobčuje „Wiener Zeitung“ ročna pisma zopet imenovanim in novo imenovanim ministrom.

Praga 8. V večerajnji seji eksekutivnega od- bora mladočeške stranke se je konstatiralo, da izvrševalni odbor ni vedel popred o imenovanju Kai lovem. Z ozirom na obstoječe dejstvo noče stranka braniti Kaizlu vetop v ministerstvo, pri- držanje pa si popolno svobodo nasproti kabinetu Thunovemu, dokler se bode znan njega program.

Trgovinske brojavke in vsota. Budimpešta. Pšenica za sept. 9.5 9.6 Pšenica za spomlad 1898 12.— do 12.01 Oves za spomlad 6.52—6.54 Rž za spomlad 8.53. 8.54 Koruza za maj-juni 1898 5.36 5.38. Pšenica: ponudbe smerne, popraševanje bolje Vreme: lepo.

Espresso. Kava Santos good average za mare 26.25 za juli 26.05

Hambourg. Santos good average za mesec mare 29.50 za maj 29.75 za september 30.50 za december 31.—.

Dunajska borza 8. marca 1898.	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102.45	102.45
„ „ „ v srebru	102.40	102.40
Avstrijska renta v slatu	122.95	123 —
„ „ „ v kronah	102.60	102.60
Kreditne akcije	143.75	143.75
London 10 Let.	120.30	120.25
Napoleoni	9.53	9.52 1/2
20 mark	11.76	11.76
100 Italij. lir	46.20	46.18

Hotel „Kozina“

v Kozini se da v najem pod dobrimi pogoji. Dotičnik, ki bi hotel prevzeti ta hôtel, mora biti vešč slovenskemu, italijanskemu in nem- škemu jeziku vsaj v govoru. Natačneje se izve pri lastniku Jakobu Klemencu, trgovcu v Trstu, Via S. Antonio.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24—2

v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in . . . morju, proti točji, na življenje v vseh kombinacijah. Glavnica in rezerva . . . „a dne 31. decembra 1892 Glavnica društva 4.000.000

Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.846.98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248.22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465.07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti pre- minjanju kurzov, bilanca (A)	333.822.42
Rezerva zavarovanja proti pro- minjanju kurzov, bilanca (B)	243.331.83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164.88

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).

Kdor želi za

DAR

imeti kaj koristnega in vrednostnega, naj ne zamudi prilike nakupa in si ogle:

1 amerik. budilnica v fine poliranem okovu in nikla regulirana stane samo	gld. 1.55
1 dunajska sidna ura s nihalom, bije vsake 1/2 ure v lepi orehovi omari	5.60
1 dunajska sidna z godbo vsako uro igraje	7.50
1 žepna ura za gospode, remontoir anker, nikel z rožnatim okrovom	1.85
1 žepna ura zistom Roskopf z znamko Eklipo	3.40
1 „ „ Roskopf Patent	5.75
1 „ „ Remontoir 2 pokrova, srebrna, 10 ka- menov, delo prve vrste	5.20
1 „ „ za dame, 2 pok., srebrna 10 kamenov	4.90
1 „ „ 14 karatov zlata	11.75
1 srebrna verižica za dame, trivrstna z lepim privezkom	1.50
1 srebrna verižica za gospode, lep uzorec, težka	1.85

Vse ure so natančno regulirane, srebrne in zlate ure im verižice od c. kr. urada puncirane.

Ilustrovan cenik se pošilja gratis in franko. Nobeden naj ne opusti te ugodne prilike, dokler se v salogi gori navedene ure in verižice.

Dobiva se od eksportne hiše za ure na debelo Jakob Wanderer — Krakovo, Stradom šte. 1.

Cassa di Risparmio Triestina

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne uloge v bankov- cih od 50 nč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9—12. ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure opoldne. Obresti na knjižice 3%
Plačuje vsak dan od 9—12. ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.
Eskontuje menice domicilirane na tržaškem trgu po 3%
Posužuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld po 4%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5%
Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2—24
Trst, dne 5. maja 1894.

FILIALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novel za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkas 2%	30-dnevni odkas 2%
8- 2%	3-mesečni 2%
30- 2%	6- 2%

Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstr. velj., stopijo nove obrestne takse v kreposti z dnem 24. junija, 28. junija in odnesno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Grac, Sibin, Inomost, Celovec, Ljubljana, Line, Olomue, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov proti odbitku 1% provizije.

(kase vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predumi.

amoevne listine pogoji po dogovoru. Kredi- na dokumente v Londonu Parizu, Beroli- nu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogoji.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem cursu.

Tiskarna Gutenberg

filialka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“ 13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13 TOVARNA ZA OBRTE IN CONTO-KNJIGE

zistom „Patent Workmann Chicago“

Razbirni zavod — Knjigovestvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zadržim primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, roketvorov v vsakem obrežju, brošur, pla- katev cenikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za listne in zavitek z npr. naslovnih listov jedilnih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalev Prima-note, odpravnih, menjilnih časo-zapadlih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh po- možnih knjig, potem razbirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skleda iz oink a za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Trst, Via delle Acque 5